

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 211. szám — 1939 szeptember 16 szombat — Ára: 12 fillér

A német haderő Hitler jelenlétében gyorsan nyomul előre Galiciában Breszt-Litovszk erődébe benyomultak a németek A lengyel határ mentén gyülekeznek a szovjet csapatok

Megélénkülő harci tevékenység a nyugati fronton

Berlin, szept. 15. Hitler vezér pénteken ismét hosszabb útát tett az arcvonal megtekintésére. Utja Przemysl körül északra a Galiciában előre nyomuló csapatokhoz vezetett. Ez a repülőút az 1931 óta lengyel birtokban levő keletfelső-szléziai iparvidék felett vezetett amely épségben jutott német kézre s ahol most már minden gyárkémény füstöl. A repülőút érintette Krakó városát is, mely szintén minden pusztítástól megkímélve maradt. A csapatok megtekintése folyamán Hitler jelen volt, amikor két hadosztály átkelt a San folyón.

A németek el akarják vágni Lengyelországot Romániától, vélik Párisban

Páris, szept. 15. (M. T. I.) Párisban némi aggodalommal fogadják a német csapatoknak Lemberg irányában és a román határ felé történő előnyomulásáról érkező híreket. Politikai körökben rámutatnak arra, milyen veszedelmes helyzetbe kerülne Lengyelország, ha a német csapatoknak sikerülne elvágni az érintkezést Lengyelország és déli szomszédai között.

A „Journal” jelentése szerint né-

A német sereg ezen az arcvonalon is gyorsan előnyomul. Néhány gyors csapatnál szétverték azokat az erős ellenséges erőket, amelyek velük szemben álltak és az ellenséges csapatok rendezetlenül visszavonuló maradványait most gyors ütemben üldözik. A csapatok, amelyeket Hitler előnyomulásuk közben meglátogatott, a nagy menetteljesítmények ellenére is a legjobb állapotban voltak. Hangulatuk lelkes. Nagyrészt osztályok csapattestek ezek, amelyeknek nagyrésztük van a győzelmes galiciai előnyomulásban. (MTI.)

sen közlekednek a közúti kocsik és az üzletek nyitva vannak. A fizető eszközt ideiglenes azon az alapon rögzítették, hogy két zloty egyenlő egy márkával. Ideiglenes rendőri

testületet is alakítottak, amelyben a város németeredetű lakosságának több polgára is közreműködik. (MTI.)

Német kormánybizottság Bukarestbe repült

Bukarest, szept. 15. (Német T. I.) Pénteken külön repülőgépen német kormánybizottság érkezett Bukarestbe, amely az illetékes román gazdasági

körökkel a német-román gazdasági és kereskedelmi szerződésből eredő kérdéseket vitatja meg. (MTI.)

Német zuhanó repülőraj támadása Heisternest kikötő ellen

Königsberg, szept. 15. (Német Távíráti Iroda.) Egy német zuhanó harci repülőraj támadást intézett Heisternest kikötő ellen. A támadás alkalmából bombavetés

elsüllyesztettek egy aknakutató hajót és két ágyúnaszádot. Egy nagyobb vízi jármű felrobbant, két másik hajó súlyosan megrongálódott. (MTI.)

Mussolini megbeszélései

Róma, szept. 15. (Német T. I.) Mussolini elnöklésével az elmúlt 8 nap alatt több megbeszélést folytattak a Palazzo Veneziaában. Az üléseken résztvett a közmunkügyi, földművelésügyi, közlekedésügyi, testületügyi, devizagazdálkodási miniszter, továbbá az olasz fasszítapárt főtitkára, a közmunkaügyek titkára és a hadügyek három államtitkára.

Mussolini elrendelte az élelmiszer-kereskedelem ellenőrzésére felhívásigazgatói szervek létesítését. Miután a külföldi szénbevitt korlátozást szeptember 21-től kezdve az olaszországi gázművek csak napi 7 órában keresztül szolgáltatnak gázt a fogyasztóknak. Ezek az intézkedések a nemzetközi helyzet miatt váltak szükségessé. (MTI.)

Szovjet csapatmozdulatok

Riga, szept. 15. (Stefani.) Továbbra is azt jelentik, hogy a minszki körzetben gyülekeznek a

szovjet csapatok a lengyel határ mentén, így Proszkulownál és Kameneznél. (MTI.)

Menedékjogot kért Romániától a lengyel kormány

Csernovic, szept. 15. Lengyelországból a menekültek egyre nagyobb számban érkeznek román területre. A román hatóságok Csernovic környékén gyűjtőbort állítanak fel a menekültek elhelyezésére. Meg nem erősített hír

szerint a lengyel kormány felkérte a román kormányt, engedje meg, hogy szükség esetén a lengyel kormány román területre menekültesse. Csernovicban, ahová a menekülteket összegyűjtik, igen sok a külföldi újságíró.

A lengyelországi külföldi diplomaták átlépték a román határt

Bukarest, szept. 15. A Német Távíráti Iroda jelentése szerint a Zaleszczykibe menekült külföldi

diplomaták a pénteki nap folyamán átlépték a román határt. — (MTI.)

Olasz haditudósító jelenti...

Róma, szept. 15. A Stefani-irodának a lengyel hadtérre kiküldött haditudósítója jelenti, hogy a németek Radomnál nagymennyiségű fegyver- és lőszerzsákmányon kívül igen jelentékeny alkohol-, dohány- és sárgarézsztárakat foglaltak le, amelyek a lengyel kormány által ezekből az árukból beszerzett egész készletnek mintegy kétharmadát teszik ki. Kiemelt a tudósító, hogy a jelen-

legi lengyelországi háborúra jellegzetes a nehéz és könnyű harcikosik széleskörű alkalmazása a németek részéről. A lengyel halottaknak a foglyokhoz képest igen magas száma annak tulajdonítható, hogy az áttörési műveleteket majdnem mindenütt harcikosik végezték.

Lodzról jelenti a haditudósító, hogy a város újszólva teljesen sérültlen. Az utcákon rendszere-

A Csáky expozé meleg visszhangja

Róma, szept. 15. Az olasz lapok vezető helyen nagy részletességgel közlik gróf Csáky István külügyminiszter beszámolóját a külügyi bizottságban.

A „Messaggero” a külügyminiszter beszédének főbb pontjait a következőkben foglalja össze:

1. Magyarország nem tartja szükségesnek, hogy semlegességi nyilatkozatot tegyen.
2. Békülékeny kijelentések Románia irányában.
3. Lelkeshangú elismerés a Duce iránt.

A „Popolo di Roma” szintén első lapon, vastagbetűs címek alatt közli gróf Csáky István külügyminiszter beszédét. Szórol-szóra közli a külügyminiszter kijelentéseit a háború okairól, a magyar-román viszonyról és a Duce iránti hála és elismerés kifejezéséről.

Az olasz rádióállomások esütőtűkön éjjel gróf Csáky István beszédét többször is beolvasták. (MTI.)

A Csáky-beszéd meleg fogadtatása Jugoszláviában

Belgrád, szept. 15. Gróf Csáky István külpolitikai beszámolójáról a belgrádi „Politika” a következőket írja: Megállapítható, hogy a magyar kül-

ügyminiszter fejtegetéseit éppen úgy a békés szellem hatotta át, mint a miniszterelnök szavait. Gróf Csáky István olyan szívélyes hangnemet használt Jugoszláviával kapcsolatban, amilyenre Magyarországon még nem volt példa Jugoszlávia irányába. (MTI.)

A német sajtó Teleki és Csáky beszédeiről

Berlin, szept. 15. (M. T. I.) A „Berliner Börsenzeitung” Magyarország önbizalma cím alatt budapesti jelentésben foglalkozik gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök beszédével. A magyar miniszterelnök beszédével. A magyar miniszterelnök beszéde — fűzi hozzá a lap — azt bizonyítja, hogy a magyar kormány óvatosan és taníthatatlanul a maga magyar állát akarja járni. A magyar kormány külpolitikai vonalvezetése a kipróbált baráti kapcsolatok korlátlan fenntartására és a szomszédokkal való mindenürlődés elkerülésére törekszik.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” értesülése szerint a magyar kormány bizonyos formában békeajánlatot tesz az ellenzéki pártoknak, annak érdekében, hogy a különböző pártok az eddiginél szorosabb kapcsolatba kerüljenek.

Még csak 2 napig lesz nyitva a nemzetközi fényképkiallítás

Nézzé meg!

Déri muzeum d. e. 9-1-ig, d. u. 4-7-ig.

nek a törvényhozással. A kormány a tervek szerint lojálisan értesítendő az ellenzékkel minden tervbevetelt intézkedésről és meghallgatná és a lehetőség szerint figyelembe venné az ellenzék kívánságait. (MTI).

Párizs, szept. 15. (M. T. I.) A francia közvélemény élénk figyelemmel kíséri a délkelet-európai államok magatartását és nagy érdeklődést szentel Csáky István gróf külügyminiszternek a törvényhozás külügyi bizottságában elmondott beszédének. A francia lapok bő kivonathat ismertetik Csáky gróf beszédét, de egyelőre csupán a címekben kommentálják.

Az utolsó lengyel tengeralattjáró sorsa

Rewal, szept. 15. (Német Távirati Iroda.) A német támadások gyűrűjéből kimenekült egyetlen lengyel tengeralattjáró Rewal kikötőjébe érkezett. A hajót a hatóságok lefoglalták. (MTI)

Német repülők tevékenysége

Berlin, szept. 13. (Német Távirati Iroda): A véderő parancsnokság jelenté:

Noha az időjárás kedvezőtlen, a német légi fegyvernem harci egységei hathatósan megszakítottak különböző vasútvonalakat és erősen megrongáltak több pályaudvart. Ezzel nagyon megnehezítették a lengyelek visszavonulását. A Visztulától keletre egyes menetelő oszlopokat és katonai szállítmányokat bombatámadással és gépfegyvertűzzel megtámadtak és szétrobbantak utakat és útkereszteződéseket. Luck repülőterén a földön megsemmisítettek tizenegy repülőgépet és kettőt a levegőben löttek le. Brodi felett rövid harc után egre lezuhant 8 lengyel repülőgép, 3 repülőgépet a földön semmisítettek meg. A hadsereg hadműveletet alatt lengyel repülőgép sértetlenül a kezünkbe repült. — Ezzel az ellenség a pénteki napon 31 darab repülőgépet veszített, legtöbbször vadászrepülőgépeket. Ezzel a már ugyis gyenge ellenséges vadász-elhárítás még inkább gyengült. (MTI).

Berlin, szept. 15. Gentzen repülőszázados vadászrepülő csoportja az elmúlt napok légiharcai során 74 lengyel gépet lőtt le. (MTI)

A helyzet Wilnóban

Wilno, szept. 15. Mint a Stefani iroda jelenti, Wilno városa gyakorlatilag franciáknak és különféle hazafias szervezetek kezébe jutott. (MTI)

Új belügyi kabinet Angliában

London, szept. 15. A News Chronicle jelentése szerint a közeljövőben külön kabinetet létesítenek, amely kizárólag Anglia belső ügyeivel foglalkozik. — Eddig ugyanis a háborús kabinet intézte Anglia belső ügyeit. A háborús kabinet azonban túl van terhelve munkával s ezért szükségesnek tartja külön kabinet felállítását a belügyek intézésére. Az új belügyi kabinet vezetője Sir Samuel Hoare főpecsétőr lesz. (MTI)

— A magas vérnyomás és a vérkeringési zavarok kezelésénél reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvíz sokszor nagyon jól tesz, mert a bélműködést csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és ezáltal igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

A japán-orosz viszály rendezése

Moszkva, szept. 15. (Havas): Azt hiszik, hogy a mongol határok körül tartott japán-szovjet orosz viszály tárgyalásos rendezése igen rövid idő kérdése, vagy talán már közvetlenül is küszöbön áll. (MTI).

A berlini sajtó a Szovjet álláspontról

Berlin, szept. 15. Arról a magatartásról, melyet a szovjet orosz kormány a lengyelországi katonai helyzet alakulása következtében a legközelebbi időben tanúsítani fog, berlini mértékadó körökben néhány nap óta a legkülönbözőbb feltevések vannak forgalomban amelyekkel nem utolsó sorban a szovjet orosz mozgósítás vetett felszínre. — Annál nagyobb érdeklődést kelt tehát, hogy az egész német sajtó idézi a moszkvai hivatalos „Pravda” egy cikkét, még pedig a hivatalos Német Távirati Iroda szövegezésében és ezenfelül még magyarázatokat is fűz ahhoz.

Maga a „Pravda” éles hangon bírálja Lengyelország nemzetiségi politikáját és kiemeli, hogy a kisebbségeket, köztük többmillió ukrán és fehér-orosz létérdékeit súlyosan károsítja az a lengyel nemzetiségi politika. Ehhez a hivatalos Német Távirati Iroda azt jegyzi meg, hogy ez az állásfoglalás

Moszkva politikai és diplomáciai körökben a legnagyobb feltűnést keltette és aki azt hitte, hogy Szovjet-Oroszország nem fog törődni az ukránok és fehér-oroszok sorsával, az megint egyszer keservesen csalódott.

Az a mód, ahogyan a Német Távirati Iroda a moszkvai „Pravda” cikkét beállítja és magyarázza, feltételezni enged, hogy mihelyt a német hadműveletek Lengyelországban bevégeződnek, a szovjetkormány igényt fog támasztani Ukraínára és Fehér-Oroszországra is.

Az angol sajtót is nagyon foglalkoztatja a szovjet álláspontról. A News Chronicle kopenhágai tudósítója azt hiszi, ha a németek megtörték a lengyelek ellenállását, akkor a szovjet haderők elfoglalják Ukraínát és Fehér-oroszországot egészen az 1919-es curzoni vonalig. (MTI)

A volt francia berlini nagykövet szerepe

Párizs, szept. 15. Bonnet távozó francia külügyminiszter ma adta át a külügyminisztérium vezetését Daladier miniszterelnöknek. Daladier továbbra is a hadügyminisztériumban székelt majd, ahol hadügyminiszteri minőségében eddig is működött. A fontosabb diplomáciai tárgyalások színhelye így a jövőben nem a Quai D'Orsay, hanem a Saint-dominai utcában lévő hadügyminisztérium épülete lesz. A francia külügyminiszter-

rium közvetlen irányítását a külügyi államtitkár látja el, de a vezetésre nagy befolyással lesz Coulongre, Franciaország utolsó berlini nagykövete, akit Daladier miniszterelnök kabinetfőnökévé nevezett ki. Daladier külügyi ténykedését azzal vezette be, hogy értekezletet hívta egybe a külügyminiszter állandó helyettesét, a kabinetfőnököt és a hadsereg főparancsnokot. (MTI)

A volt vörös hóhér vérengzése

Bécsujhely, szept. 15. Bécsujhely közelében egy gazdaságban megdöbbentő családirtás történt. Schachenhofer Mária, a gazdaság 55 éves hűtlőjét, Lehner Károly nevű 26 éves fiával együtt a lakásán meggyilkolva

találták. A gyilkosságot a bérlő elvált férje Schachenhofer József követte el, aki a magyarországi proletárdiktatúra idején hóhér volt. Borzalmas tette után a szomszédos kukoricaföldön agyonlőtte magát.

Ideiglenes cseh kormány alakult Párizsban

Párizs, szept. 15. (Stefani) Illetékes forrásból származó hírek szerint megalakult az ideiglenes cseh kormány. Párizs és London állítólag megígérte, hogy hivatalosan elismeri ezt a kormányt. (MTI)

A románok határmenti intézkedései

Máramarosziget, szept. 15. A vármegyei prefektúra rendelete értelmében a határmenti községekben este 10 órától hajnalig tilos a közlekedés. — Egyidejűleg Máramarosziget városában is megtiltották, hogy éjjel féltizenkettő és hajnal között közlekedjenek. Éjjel engedély nélkül senki sem tartózkodhatik az utcán.

A román kormány felhívása a búzatermelőkhöz

Bukarest, szept. 15. A kormány hivatalosa, a Romania feltűnő helyen felhívást intéz a román búzatermelőkhöz, hogy ne siessenek eladni termésüket, hanem várjanak, mert a búza ára emelkedő irányzatot mutat. Romániát — írja a lap — amely mezőgazdasági állam minden bizonnyal el fogják halmozni ajánlatokkal, hogy felesle-

gét átengedje. Ezt tudják a nagykereskedők, akik máris megkezdtek a búza őszevadásárlását, hatalmas nyereséget könyvelve már eddig is. A termelő tehát várjon és ne siessen túladni termésén már az első áremelkedés alkalmával. (MTI)

Minisztertanács

Budapest, szept. 15. A kormány tagjai gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt és éjjel 12 órakor ért véget.

Németország és Jugoszlávia kapcsolatai változatlanok

Belgrád, szept. 15. (Avala): A „Politika” berlini tudósítja azt írja, hogy a berlini felfogás szerint Jugoszlávia és Németország gazdasági kapcsolatai változatlanok maradnak. Németország a jövőben is hűséges vevője lesz a jugoszláv árucikkeknek és a maga részéről is igyekezni fog módot találni arra, hogy kiküszöbölje mindazokat a nehézségeket, amelyek esetleg megakadályozhatnák termékeinek eladását a jugoszláv fogyasztók számára. (MTI)

Csáky és Tasnády Nagy miniszterek kiténtetése

A Budapesti Közlöny szombati száma az alábbi legfelsőbb kéziratokat közli:

A m. kir. miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére dr. Tasnády-Nagy András m. kir. igazságügyminiszternek és dr. gróf Körösszegi és adorjáni Csáky István m. kir. külügyminiszternek a m. kir. titkostasági méltóságot adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1939 évi szept. 13-án

Horthy sk., gróf Teleki sk.

Kedves dr. Tasnády-Nagy! A m. kir. miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére Önnek a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. titkostasági méltóságot adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1939 évi szept. 13-án

Horthy sk.

Kedves dr. gróf Csáky! A m. kir. miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére Önnek a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. titkostasági méltóságot adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1939 évi szept. 13-án

Horthy sk.

Rövid táviratok

Stockholm, szept. 15. (Német T. I.) A „Svenska Dagblad” jelenti Londonból, hogy az angol hatóságok hat svéd hajót angol kikötőbe kísértek, ahol átvizsgálták. (MTI)

Danzig, szept. 15. Heitz tüzérségi tábornokot a hadsereg főparancsnoka a volt danzigi szabadállam és a volt lengyel Pomenrelen tartomány területére katonai parancsnokká nevezte ki. (MTI)

Bukarest, szept. 15. A bukaresti lengyel nagykövetség hivatalos közleményben cáfolja azt a több ország által rádió és a sajtó útján terjesztett hírt, amely szerint a lengyel másodminiszterelnök Czernovitzban tartózkodik. A közlemény kijelenti, hogy eddig még a lengyel kormányban egyetlen tagja sem lépte át a határt.

Párizs, szept. 15. A Jour értesülése szerint Marti és Thores francia kommunista képviselők most Moszkvában tartózkodnak. (MTI)

Pozsony, szept. 15. A szlovák kormány általános vizumkényszerítéssel életbe szeptember 13-tól a Szlovákiába beutazó, vagy Szlovákián átutazó külföldiek részére.

Budapest, szept. 15. Bárány Podmaniczky György, az OTI alelnöke, a TESZ alelnöke 48 éves korában elhunyt.

Időjárás

Jóslás: Mérsékelt szél, sok helyen eső, egyes helyeken zivatar, a hőmérséklet alig változik.

V i g s z i n h á z

Izgalmas, kényes témájú francia filmremek

Danielle Darrieux legnagyobb szerepe:

Vágyak...

Előadások 5, 7 és 9 órákor.

A NÉMET HADIJELENTÉS

Berlin, szept. 15. (Német Távirati Iroda.) A véderőparancsnokság közli:

Szeptember 14-én a német keleti hadsereg déli csoportja átlépte a lengyel-lublini országutat. A Kutno körül bezárt igen erős és kétségebeesetten védekező lengyel erők csütörtökön még egyszer megkísérelték, hogy délkelet felé áttörjenek. Ezek a támadások is megkíséreltek.

A Visztulától keletre a német csapatok észak, kelet és délkelet felől közelednek Praga varsoi elővárosához. Ott is megkísérelték az ellenség kelet felé irányuló áttörési kísérleteit.

A Brest-Litovsk erődítménye ellen harcbevetett csapatok észak felől behatoltak az erődívbe. Az erődöket részben felrobbantották. A felleget az ellenfél még megszállva tartja. Gdynia német kezében van. Tengeri haderők a Gdynia birtokáért és a Hela félszigeten folyó harcokba eredményesen avatkoztak be. Behatoltak Gdynia déli kikötőjébe.

A légi haderő a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére eredményesen támadta a vasútvonalakat és pályaudvarokat és bombavetésekkel, alacsony támadásokkal támogatja a hadsereget a Kutnonál körülzárt ellenséges elleni harcban.

Bombákkal elsüllyesztették a Heisternest kikötőjében horgonyzó lengyel hadihajókat. Nyugaton ellenséges tüzérségi tevékenység volt Saarbrücken keletre. Az ellenség, amely szeptember 12-én Schweignél (Pirmasentől délre fekvő határhelység) támadott, a német tüzérségi tűz hatására ismét visszahúzódtak a határon túlra. Németbirodalmi terület ellen nem indítottak légitámadást. (MTL)

Bialisztok és Bielszk környékén is. A mi különítményeink tartják a bialowicai erdő nyugati peremét. A Kaluszyn-Lukow vonalon tovább tartanak az elkeseredett harcok. Egy páncélos oszlopot és egy gyalogsági ezredet megsemmisítettünk. Ugyancsak makacs harcok folynak tovább a Szkiernowice-Lwicz vonalon. Csapatunk küzdenek az ellenség ellen, amely Opole vidékén átlépte a Visztulát. Délen egy ellenséges páncélos oszlop elérte Zamosc helységet. Egy ellenséges páncélos oszlopnak e hó 13-án délután Lemberg irányában végrehajtott támadását visszavertük. (MTL)

LENGYEL HADIJELENTÉSEK

Varsó, szept. 15. A lengyel vezérkar 14. számú jelentése a varsói rádióan át szeptember 14-én 23 órakor:

Az ellenséges repülők folytatják igen élénk tevékenységüket és ma a többi között Dubnót, Vlodziedet és Radzivillovo bombázták. Ravaruska környékén, Debica-Kronevszka közelében a mi repülőink eredménnyel bombáztak egy ellenséges páncélos osztagot. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk. Szuvalli vidékén a német csapatok átlépték a lengyel-német határt. Az ellenséget, amely a Narew és a Biebrza vidékeire behatolt, felderítettük.

Varsói és lembergi jelentések

Varsó, szept. 15. (Havas.) Varsó védőinek parancsnoksága szeptember 14-én 23 órakor jelenti: Varsó környékén általában járőrharcok folynak Vola külváros ellen indított nagyobb támadások széles fronton megkíséreltek a gyalogság és a gépfegyverek fellépésének hatása alatt. Egy harcokosi, több páncélosgépkocsi és egy ágyú kezükre jutott. Az ellenség haláltámban és sebesültekben jelentős veszteségeket szenvedett. A német repülők ma felderítőutakra szorítottak. (MTL)

FRANCIA HADIJELENTÉSEK

Páris, szept. 15. (Havas.) A szeptember 15-én délelőtt kiadott hivatalos francia hadijelentés így szól:

Az utóbbi napok hadműveletei lehetővé tették, hogy a szeptember 10-én este kiadott jelentésben feltüntetett és a német támadó mozdulat óta vitassá vált azoknak a területeknek a birtoklását biztosítsuk, amelyek Sierectől északkeletre terülnek el.

Ezenkívül az említett vidéken túl is előnyomultunk. Az éjszaka folyamán első vonalunk az ellenségnek, különösen tüzérségének heves ellenakciója ellenére kedvezőbb helyzetbe került. (MTL)

Páris, szept. 15. Hivatalosan jelentik péntek este:

Az előző napok folyamán elfoglalt állásokat megerősítettük. Visszavertük az ellenség ellentámadását és veszteségeket okoztunk neki. Az arcvonal egy szakaszán az ellenség erős tüzérségi és légi tevékenységgel válaszolt. Vadászrepülőink visszaverték az alacsony magasságban első vonalunkat támadó ellenséges repülőgépeket. (MTL)

A lembergi angol konzul eltűnt

Bukarest, szept. 15. Middleton lembergi angol konzul eltűnt. Feltehetőleg, aki a lengyel-román határ mentén fekvő Sniatynban tartózkodik, két nap óta nem kapott hírt férjéről. Remélik, hogy Middletonnak sikerül majd keresztülvergődni a Lemberg és Sniatyn közötti veszélyzónán és így eljutnia a román határra. (MTL)

Meteor mozi műsora

Szombaton, vasárnap magyarfilm: BESZÁLLÁSOLÁS. (Páger, Szeclezky, Rajnay, Kabos). Kultúrfilm. Híradó. — Jövőhéten esütőnkön: VESZEDELMESE ÉLETKOR.

Mi van a lengyelországi németekkel

Berlin, szept. 15. A Berliner Börsenzeitung foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy a lengyel kormány nem hajlandó a lengyelországi német népesorport tagjait lengyel hadifoglyokkal kicserélni. A lap szerint ez arra vall, hogy a lengyel kormány egyetért azokkal, akik a német lakosság tagjait elhurcolták és azt is tudja, hogy sok elhurcolt német sorsáról nem tudnak számot adni. A lap kijelenti, hogy eljön majd az idő, amikor kérdőre vonják a közvetlenül vagy közvetve felelőseket minden egyes

A román-lengyel határt román részről lezárták

Bukarest, szept. 15. (Német Távirati Iroda.) A román-lengyel határt román részről most úgyszólván légmentesen elzárták. Ezek a rendszabályok rendkívül megnehezítik a határ engedély nélküli átlépését. Az országba csak szabályszerű láttaozott útlevelel bíró utasoknak engedik meg a beutazást. Nagyrészt külföldiek azok, akik a Lembergől Csernovicba

Olaszország álláspontja

Róma, szept. 15. (Magyar Távirati Iroda.) A fasiszta párt egyik vezető lapja, a bolognai Resto del Carlino, Olaszország álláspontját így jelöli meg:

1. Olaszország politikája nem változott. Az, hogy Olaszország jelenleg tartózkodó magatartást tanúsít, Olaszország európai feladataiból következik.

2. Olaszország azért nem szállt küzdelembe, mert a Duce mindig messzebb lát és feltételesen vigyáz az olasz nép vére és aranyára. Azt sem szabad elfelejteni, hogy Hitler Mussolinihez intézett táviratában maga is kijelentette, hogy a jelenlegi viszályhoz ele-

Német kézre került a lengyel olajtermő vidék

Berlin, szept. 15. (Német Távirati Iroda.) Jaslo, Drohobycz és Baryslaw lengyel kerületek kőolaj telepei a gyors előrenyomulás folytán német kezébe kerültek. A motorizálásnak a modern háborúban betöltött nagy szerepére való tekintettel ez a veszteség Lengyelországra nézve éppen olyan súlyosan esik latba, miként Németország szempontjából másrészt érezhető könnyebbülést jelent a kőolaj ellátásban.

Az elmúlt két év alatt Lengyelország egész kőolajtermése évenként 500.000 tonna nyersolajra rugott. Ilyenformán Lengyelország kőolajtermelése az egész európai kőolajtermelésnek mintegy hat százalékát tette ki. A legdúsabb kőolajterületek Lembergől délkeletre, Drohobycz és Baryslaw között fekszenek, míg Jaslonál csekélyebb mértékű a kőolajelőfordulás. Végül a sztanszlaui harmadik kőolajelőfordulási hely Drohobyczhoz és Jaslóhoz viszonyítva nagyon kis hozadékú. Az 1938. évi 507.000 tonna egész nyersolajtermése a következőképpen oszlik meg: Drohobycz körzete 325.000 tonna, Jaslo vidéke 136.000 tonna és Stanislaw 40.000 tonna.

A lengyel nyersolaj feldolgozása az 1938. évben a következő eredménnyel járt: benzin kerekén 100.000 tonna, petróleum 141.000 tonna, gáz- és fűtőolaj 91.000 tonna, kenőolaj 47.000 tonna, zsiradék és vazelin 4000 tonna, paraffin 23.000 tonna, aszfaltkocsz és egyéb kőolajtermékek 57.000 tonna. A kerekén 100.000 tonna benzinhoz járul még a földgázból előállított 40.000 tonna benzin úgyhogy az évenkénti egész lengyel benzintermelés 140.000 tonnát tesz ki. Ez a

Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és ízületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszer-tárban. P. 1.60.

meggyilkolt, vagy eltűnt németért és a bíróság ítéli majd ezért nemcsak Lengyelországot, de Angliát is. (MTL)

vezető vasúti összeköttetés szünetelése miatt gépkocsin haladnak át a határon. Bulgária, Dánia és Brazília követi már megérkeztek Bukarestbe. A francia nagykövetség személyzete Amangaut katonai attaséval együtt szerdán érkezett meg. A vezető lengyel személyiségek közül Nirka, az állami bank elnöke és Nowak alelnök ment Romániába. (MTL)

gondóne tartja Németország erőit.

3. Olaszország labhoz tett fegyverrel vár készen arra, hogy megvédje eszményeit és érdekeit. Az olasz erő hatalmas erő, amelyet akkor fognak latba vetni, amikor azt a Duce elhatározza.

4. A fasiszta Olaszország nem ismeri a külpolitikai keringőzést, hanem egyenesen halad előre céljai felé. Tudja, hogy a plutokráciák és a totális államok őrsgváltásánál Róma is megkapja az őt megillető helyet.

5. Emlékeztetni kell a Duce ama kijelentésére, amely szerint akármi is történjék, Olaszország el fogja érni céljait.

termelés azonban kétségen kívül még fokozható.

Igen jelentős a lengyel földgáztermelés is. Az 1938. évben a földgáztermelés 586 millió köbméter volt, amelyet már el tudnak vezetni a sandomiri központ iparvidékeihez. Az Európában kizárólag Drohobycz vidékén előforduló földviasz gyertyák, cipőkrém stb. készítése szempontjából fontos. — (MTL)

A helyzet Gdyniában

Gdynia, szept. 15. (Stefani.) A város épületei kisebb mértékben megrongálódtak. A 16 és 50 év közötti férfiakat gyűjtőtáborba szállítják, abban a feltevésben, hogy legnagyobb részük katona, csak levette egyenruháját és eldobálta fegyvereit.

A katonai műveletek csupán szörványos tüzérségi párharcra szorítkoznak, de valószínű, hogy az Oxilia dombokon meghúzódtott lengyel osztagok, amelyeknek ütegei időnként néhány lövést adnak le a városra és környékére, rövidesen megadják magukat. (MTL)

Hungária filmszínház

MA is a vidám és mulatságos MAGYAR ZENÉS ATTRAKCIÓ: a

Nem loptam én életemben

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor.

ISKOLACIKKÉK

PAPÍRÁRÚM
ÍRÓ-ÉS
RAJZSZERK
OLCSÓN
BESZERZHETEK

VAMOSI

PANORÁZLETÉSEN
SZÍNHÁZ ÁRÁRÓ

A képviselőház ülése

Bobory Györgyöt és Szinyei Merse Jenőt választották újra alelnököknek

Budapest, szept. 15. A képviselőház pénteki ülését Bobory György alelnök nyitotta meg. Régi szokás szerint újból felolvastatta Horthy Miklós kormányzó legfelsőbb kezeltatát, amellyel az országgyűlés első ülészakát berendezte és a második ülészakát megnyitottak nyilvánította. A legfelsőbb kezeltat felolvasását épp úgy, mint a tegnapi ülésen, a képviselők állva hallgatták végig. Mindenekelőtt a Ház két alelnökét választották meg. Név szerinti szavazással a Ház alelnökei újból vitéz Bobory György és Szinyei Merse Jenő lettek.

Bobory György 204, Szinyei Merse Jenő 168 szavazatot kapott. Ezután megválasztották háznagygyá 200 szavazattal egyhangúan Putnok Mórict, jegyzökké Bozonády Szabó Istvánt, Kovács Gyulát, Miskolczy Hugót, Moesáry Ödönt, Nagy Ferencet, Szedder Jánost.

A szavazatok eredményének ki-

hirdetése után Teleki Pál gróf miniszterelnök bejelentette, hogy a Felvidék és Kárpátalja visszaesatolásának figyelembevételével indítványozni kívánja, hogy az eddigi jegyzői létszámot hatról kilenre emeljék fel. A Ház helyesléssel vette tudomásul a miniszterelnöki bejelentést, majd Bobory György alelnök indítványozta, hogy a Ház üléseit délelőtt tartsa, a tanácskozás tartama négy óra legyen és az interpellációk elmondására szerdán és szombaton a napirend tárgyalása után térjen át.

Az indítványt elfogadták. A Ház kedden tartja legközelebbi ülését, melynek napirendjén szerepel a bizottságok újjáalakítása.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter benyújtotta ezután a mezőgazdasági munkavállalók özvegyeinek öregségi biztosításáról szóló javaslatát, amit a Ház minden oldalán megtapsoltak. Az ülés háromnegyed tizenkettőkor ért véget.

115 pályázat a debreceni ref. tanítói állásokra

A debreceni református egyháznál hét férfi és egy női tanítói állást töltenek be a közeljövőben. Az állásokra 86 férfi és 29 női tanító adta be pályázatát. A református iskolaszék szeptember 18-án tartott ülést az egyház tanácstermében és — mint értesülünk — ezen megejtik a jelölést is az állásokra. Minden állásra három tanítót, illetve

tanítónőt jelölnek, akik közül aztán a presbiterium azt választ, akit akar.

A pályázók életrajzát egyébként az egyház sokszorosította és minden presbiternek megküldte, hogy a tanítók és tanítónők eddigi munkásságáról és képességeikről tájékozódást szerezzenek.

Jeney Endre debreceni egyetemi tanár tegnap hazaérkezett Amerikából, ahol orvosi kongresszuson vett részt

Benedek és Ádám professzorokkal egy hajón utazott s már az Akvitánia fedélzetén érte a háború híre.

Az Amerikában Newyorkban tartott mikrobiológiai kongresszusra — mint a DEBRECZEN beszámolt róla —, Debrecenből két egyetemi tanár: Jeney Endre dr és Went István dr professzorok, a közegészségügyi s élet-tani és kórtani intézet igazgatói vettek részt.

A tegnapi napon hazaérkezett Debrecenbe Jeney Endre professzor, aki dr Benedek László professzorral és feleségével Zilahy Irénnel, valamint Ádám professzorral együtt utazott haza.

Jeney professzor értesülésünk szerint átadta előadását tartalmazó kéziratát a kongresszus vezetőségének és azt már csak távollétében olvasták fel. Több magyar professzor, köztük Went István debreceni egyetemi tanár is,

még kint maradt Amerikában. Ugyanis nekik német hajóra volt váltva a jegyük és meg kell várniuk a legközelebb induló olasz hajót, hogy hazatérhessenek. Ugyancsak kint maradt még Ivanovits szegedi egyetemi magántanár, aki a Brémen-nel ment ki.

A kongresszusról értesülésünk szerint a változott helyzet bekövetkezésére mutató jelenségek miatt sokan nem mentek el. Mikor Jeney professzor hajóra szállt, még béke volt és csak az Akvitánia angol hajó fedélzetén értesültek arról, hogy közben kitört a német—lengyel háború, majd Anglia és Franciaország is hadat üzent. — Ebben az izgalmas légkörben tették meg az utat a világ tulsó feléről az Akvitánia hajósa, köztük Jeney professzor is.

Megrendelték az Árpád-téri harangot

Október 29-re tervezik az avatóünnepséget.

Szeptember 14-én, este 6 órakor az árpád-téri templomban tartotta rendkívül fontos gyűlést az egyházzrészi tanács, dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor és Kovács Lajos m. kir. posta tanácsos, gondnok elnöklésével. Elnök jelentette, hogy az egyházzrészi alandó bizottsága tárgyalás alá vette a harang megrendelésének kérdéseit. — Rámutatott arra, hogy mikor egy évvel először terjesztette az egyházzrésztanács elé a hadba vitt harangok pótlásának kérdését, a gyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a nemes ügyet. Most jött el az ideje a 25 éves mulasztás pótlásának. A szakértő megállapítása szerint a meglevő nagyharanghoz 10 mázsás középső harang felel meg. Ennek az árba azonnal be kell fizetni háromezer pengőt, a többit össze kell gyűjteni október 29-ig, mert akkorra kötelezi magát a

haranggyáros aranykoszorúsmester a harang szállítására és felszerelésére. Dr Reke Gusztáv Debrecen város tisztifőügyésze, egyházzrészi tanácsos a felolvasott szerződés egyes pontjait világította meg hozzászólásával. A tanácsülés egyhangú lelkesedéssel fogadta el a javaslatot. Megbízta Aszalós Imre pénztárnokot, hogy a harang-alapból a szükséges összeget vegye fel a Kölesön Ségélyzöben elhelyezett tőkéből és a háromezer pengőt adja postára. Hozzájárult a tanács abhoz hogy Isten segítségével október 29-én tartásuk meg a harangavató ünnepélyt. Mivel aznap délelőtt lesz az októberi úrvacsoraosztás, az avató ünnepély délután három órakor lenne. Az egyház vezetősége a további adományokat Aszalós Imre pénztárnok címére kéri: Korponai uccsa 4. szám.

Piac-u. 20. Városháza épület.

Tiszti csizmák!
cugos cipők!

A felsőház ülése

Budapest, szept. 15. A felsőház pénteken délután ülést tartott. Az új parlamenti ciklus meghirdetéséről szóló kormányzói kézirat újból való felolvasása után az elnök elrendelte a felsőház háznagyának és 8 jegyzőjének megválasztását. Háznaggyá egyhangúlag Szapáry Lajos gróf eddigi háznagyot választották meg.

Utána a felsőház az egyes bizottságok tagjait választotta meg. A bizottságok megalakulásának kihirdetése után a felsőház a sürgősség kimondásával hozzászólás nélkül tárgyalta a felsőház 1939—40. évi költségvetéséről, majd Tomcsányi V. Pál, mint a kir. országos legfelsőbb fegyelmi bíróság tagja, letette az esküt.

Madarász püspök ünnepélyes fogadtatása Kassán

Kassa, szept. 15. Madarász István, Kassa új püspöke pénteken az esti órákban érkezett meg székhelyére. A pályaudvaron Pohl Sándor polgármester és a kassai káptalan képviselője fogadta az új főpásztort. A pályaudvar előtti térségen zászlók alatt égő lampionokkal sorakoztak fel a különböző küldöttségek, egyesületek és cserkészcsapatok. A megyéspüspök hívei lelkes ünnepelés közben a város díszfogatába szállt és a polgármester kíséretében ünnepi menetben vonult a Dóm főbejáratához. Itt a papság élén a kassai nagyprépost üdvözölte az új püspököt, aki az oltárhoz vonult, ezután pedig főpásztori áldását adta híveire. Innen a püspök a templom kriptájába ment kíséretével s koszorút helyezett el II. Rákóczi Ferenc sírjára. Utána a palota erkélyéről fogadta a hívek hódolatát. A különböző egyesületek lampionos menetben vonultak el a püspök előtt. A püspök szombaton délelőtt 9 órakor ünnepélyes külsőségek között foglalja el megyéspüspöki székét.

Tanévnyitás a Gazdasági Akadémián

Pénteken délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg a Gazdasági Akadémia új tanévét. A Pallagon gyülekezett a száznál több főnyi hallgatóság, akik előtt igen lelkes és értékes beszédet tartott dr Gulyás Antal igazgató. Megnyitó beszéde után az igazgató székfoglaló előadását hallgatták nagy figyelemmel az ünnepélyen megjelentek. A székfoglaló előadásban a növénybetegségekről szólt.

A kassai kereskedelmi főiskola megnyitása

Kassa, szept. 15. A kassai kereskedelmi főiskola pénteken tartotta megnyitó ünnepségét. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi minisztert Szily Kálmán m. kir. titkos tanácsos, államtitkár képviselte. A debreceni Tisza István Tudományegyetem képviselőjében Hüttl Tivadar jelent meg.

A dalárda Hiszekegye után Stolpay Károly főiskolai igazgató üdvözölte a megjelenteket s felkérte Szily Kálmánt ünnepi beszédének megtartására. Szily államtitkár ünnepi beszédében ismertette a főiskola megalakulásának fon-

tosságát és a kereskedelmi főiskola jelentőségét fejtegette. Szentimrey Pál alispán köszönetet mondott a kormányknak azért a gondoskodásáért, hogy a régi jogakadémia helyett kereskedelmi főiskolát állított fel Kassán.

Kántorok próbaéneklése a Kistemplomban

Tegnap délután tartották meg a megüresedett kántori állásra a pályázók próbaéneklését a Kistemplomban.

A zsűri Uray Sándor h-püspök elnöklésével Musza Ferenc, Szeremley Béla, Szabó Emil, B. Szücs Ferenc, Szigethy Gyula, Horváth Károly tagokból állott Előbb sorsot húztak, hogy melyik jelölt kezd a próbát és milyen sorrendben következzenek egymásután. Orgonaszámok és éneklés volt a feladat. A próba előtt a zsűri előkészítő értekezletet tartott és ezen minden részletre nézve megállapodtak. Az éneklés befejezése után a zsűri visszavonult és meghozta döntését arra vonatkozólag, hogy milyen sorrendet ajánl a presbiteriumnak a szavazásnál. A zsűri tagjai azonban teljes titoktartást fogadtak és javaslatukat zárt borítékban küldik meg a presbiteriumnak, mert így akarják kiközösölni a felesleges kortéziát.

Oroszországban van a Bremen

London, szept. 15. (Stefani.) Az angol lapok washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok tengerészeti államtitkára kijelentette, hogy a „Bremen” német óceánjáró Murmansk sarkterületi orosz kikötőben vetett horgonyt. (MTL.)

Sürgősen haza kell térniük a franciaországi románoknak

Párizs, szept. 15. (Havas) : A párizsi román nagykövetség a következő közleményt adta ki:

Valamennyi Franciaországban lakó, vagy Franciaországban átutazó katonaköteles román állampolgár haladéktalanul térjen vissza Romániába, függetlenül attól, hogy kapott e behívójegyet, vagy sem. (MTD.)

— Hamis légiúradó Londonban. Londonból jelentik: Pénteken 14 óra felé légi úradójelzést adtak, mert ellenséges repülők érkezését jelezték. A riadókétség 20 percig tartott. Valamivel később a tájékoztató minisztérium közölte, hogy hamis riadózás történt. (MTI.)

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től. Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
Telefon nappali: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjeli 27-89. 11-33. **Előfizetési árak havonta**
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
nap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata
1939 évi szeptember 16-tól 23-ig:
„Megváltó” Piac ucca 18., telefon:
14-69. — „Tisza” Magoss György-tér
9. szám, telefon: 24-52. — „II. Rákóczy”
Külsővásár-tér és Miklós u. sarok,
telefon: 23-43. — „Sztankay”
Szent Anna ucca 64. sz., telefon:
25-58. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Csutoros Sándor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 4 órakor Peleskey Károly. — Ispolty templomban délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai-Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkeri templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában, délelőtt 10 órakor Szabó Gábor. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Orbán Zoltán. — Téglavetői gyülekezeti háznál délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Nagy Sándor th. — Olajútói imaházban délután 3 órakor Mezey Béla. — **Tanyai istentiszteletek** Belsőhat délelőtt 8 órakor vitéz Szabó Endre. — Ohattelek háza délelőtt 11 órakor vitéz Szabó Endre. — Egyek délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Pallag délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. Szepes délelőtt 9 órakor Papp Géza. — Hosszúpályi út délután 2 órakor Papp Géza. — Kőszélszeg délután 2 órakor Hézsér Zoltán. — Nagyhegyes délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. — Ondód I. Kádár dülő délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Fancsika délelőtt 9 órakor Biró Béla. — Nagycseréi iskola délelőtt 11 órakor Biró Béla. — Szata délután 2 órakor Biró Béla.

— **Prímici a Szent Anna uccai plébánia templomban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek reggel 6. 7. 8. 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise keretében mutatja be első szentmiséjét Fényi Ottó premontrai áldozópap. Kézvezetője Mellau Márton pápai prelátus. A mise keretében szentbeszédet mond Kovács Kálmán premontrai perjel. A további misék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — A kertészekben és kápolnáknakban a múlt heti miserend az irányadó.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos vallásantató lelkész. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet prédikál Pass László th. esperes, lelkész.

Este 6 óra 30 perckor szórványistentisztelet Hajdúszoboszlón az állami polgári iskolában, prédikál: Krecsák Kálmán segédlelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt félkilencről fél-tizenegy óráig imaóra, fél tíztől fél-tizenegy óráig prédikáció, tizenegyötől tizenkét óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **A városi zeneiskolában** a befratkozások délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítás nyelhető a városi zeneiskola titkári hivatalában, naponta a fenti időben.

— **Dr Kürthyné Mária Magda** táncintézetében 20-án kezdők, 23-án haladók részére tanfolyam kezdődik. Péterfia 30. szám.

— **A Köntöskerti Ifjúsági Egyesület,** vasárnap délután négyórától kezdettel rendes összejövetelt tart a Soli Deo Glória Szövetség Kálvin-tér 11. szám alatti helyiségében, melyre a tagok figyelmét ezúton is felhívja az elnökség.

— **Borsod megyének nincs elég tisztviselője,** — állapították meg a megye kisgyűlésén. Az elnöklő főispán azt fejtette, hogy a mai időben a megye tisztviselőire váró óriási munka mellett a megüresedett állásokat mielőbb töltsék be. Lukács Endre alispán válaszában kijelentette, hogy ez nehézségekbe ütközik, mert a vármegyének nincs szakvizsgát tett közigazgatási gyakoronoka, kérték a szakvizsga hatályon kívül helyezését, ezt a kérést azonban a belügyminiszter elutasította. Ha tehát a vármegye mégis betölti a megüresedett állásokat, akkor idegenből való tisztviselőket kell megválasztani.

— **Vattay Margit** tánciskolájában október elsején főiskolai hallgatók kolonja kezdődik. Kossuth ucca 11.

— **Az izraelita polgári leányiskolában** a tanítás szeptember hó 17-én, vasárnap, az iskola hirdetőtábláján megjelölt időben és helyen kezdetét veszi.

— **Nagy robbanás történt Liverpoolban.** Több, mint 30 ember megsebesült, közülük többen súlyosan. A robbanást követő tűz nagy pusztítást okozott. A robbanás oka még nem ismeretes.

— **Horváth Árpád**ot vendégrendezőnek szerződtette a budapesti Vígyszínház. A debreceni Csokonai-színház volt igazgatója, aki annak idején hosszú éveken át a Nemzeti Színház főrendezője volt, Shaw Pygmalion-ját rendezte. A próbákat már meg is kezdték a darab-ból.

— **Fischer Anny** grenoblei egyetemen végzett nyelvmester, francia órákat ad. Csapó ucca 54.

— **Halálugras.** A budapesti Gayray ucca 23. számú ház harmadik emeletéről tegnap délelőtt az udvarra vetette magát Kovács Vilmos 27 éves gépkezelő. Haldokolva szállították a Rókus kórházba.

— **A vonat elé vetette magát** Simon János 20 éves miskolci asztalosnő öngyilkossági szándékból. A mozdony kerekei valószínűleg szétdarabolták a szerencsétlen fiatalembert.

— **Vattay Margit** táncintézetében szeptember 20-án zártkörű diák-tanfolyam kezdődik Kossuth u. 11.

— **Véres rablótámadás** áldozata lett a pestmegyei Bugyi községben Rakovics István és Csuhai János gazdalegény. Az éjszakai órákban hazafelé tartottak, amikor több támadó pénzt követelt tőlük, majd több kézzúrással földreterítették mindkét legényt és elmenekültek. Mindkettőjüket haldokoló állapotban szállították kórházba.

Felmentették a borbélymestert, kit halálos foghúzással vádoltak

Tóth Károly monori kereskedő foghúzás után általános vérmérgézetést kapott s pár nap múlva a budapesti klinikán meghalt. Tóth halálos ágyán tett vallomása szerint Kozma János pillisi borbély húzta ki a fogát. A pestvidéki ügyészség Kozma ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt indított eljárást. A megtartott tárgyaláson a borbélymester beismerte, hogy régebben csakúgyan foglalkozott foghúzással, de ezzel a gyakorlattal felhagyott, csak a szerszámait maradtak meg.

Egyáltalában tagadta, hogy Tóth Károly fogát ő húzta volna ki. A bíróság gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A tábla felmentette a borbélymestert a vád alól, azzal a megokolással, hogy az elhalt csak akkor valotta be a családját, hogy a borbélymester húzta ki a fogát, amikor már negyvenfokos láza volt. Az ilyen állapotban tett kijelentés teljes bizonyítótőréjűnek nem fogadható el. Az ítélet jogerős.

Elgázolt a szekér egy kerékpározó gyereket

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt kilenc órakor a Kassa út 3. szám előtt.

Berki László 12 éves kifizető. Sámsoni út 63. szám alatti lakos kerékpárján haladt az úttesten. Hirtelen a másik oldalra akart átmenni, amikor egy elhaladó szekér elütötte. A gyerek az erős ütődés következtében lerepült a kerékpárról és olyan szerencsétlenül zuhant az úttestre, hogy a szekér kereké keresztülment mellkasán és súlyos belső sérüléseket okozott. Ezenkívül balkarján s ballábján is zúzott sérüléseket szenvedett. Veszélyes állapotban szállították a sebészeti klinikára. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Gyanús gyermekhalál

A rendőrségre bejelentést tett a tegnapi napon dr Csikos István tisztiorvos, hogy egyik debreceni háznál elhalt kétéves csecsemő esetében gyanús körülményeket észlelt.

A tisztiorvos jelentése alapján a rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot. A kisgyermek holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították, ahol felboncolják.

— **Főtájécs, idgesség, hypochondriás** állapotok gyakran a legrovidebb idő alatt megszűnnek, ha belülrőlünk reggelként éhgyomorra egy kis pohár terméskesze Ferenc József keserűvízzel elrendezzzük. Kérdezze meg orvosát!

— **Luxemburg távozásra szólítja fel az idegeneket.** A luxemburgi kormány a munkapiac nehéz helyzetére való tekintettel a Luxemburgban dolgozó külföldieknek azt ajánlja, hogy hagyják el az ország területét s térjenek vissza hazájukba. A mostani helyzetre való tekintettel a kormány kénytelen lesz a külföldieknek adott munkavállalási engedélyeket felülvizsgálni. (MTI).

— **Gőlya az óvóhelyen.** Párisból jelentik: A legutóbbi légiriadó alkalmával különös ólményben volt részük az egyik óvóhelyre menekült párisiaknak. Egy fiatal anya a földalatti helyiségben egészséges gyermeknek adott életet.

— **Tűz az István malomban.** Tegnap hajnalban 3—4 óra között értesítették a debreceni tűzoltókat, hogy az István malomban tűz ütött ki. A malom nagy raktárának egyik sarkánál faskamara másik sarkánál olajos hordók voltak és az egyik olajos hordó gyulladt ki. A tűz hatalmas lánggal lobbant fel a gyulékony anyagnal és azzal fenyegetett, hogy az egész raktárra áterjed. A tűzoltók az ügyeletes tiszt vezetésével nagy készültséggel vonultak ki, azonban mire kiérkeztek, az István malom munkásai Ujhelyi István munkavezető vezetésével eloltották a tüzet. A tűz okát a vizsgálat fogja megállapítani.

— **A szecsavágógép** összeronesolta az újját játékközben Németh Gyula hat éves gyermeknek, Németh János, Somogyi Pál ucca 6. szám alatti lakos kisfiának. A gyermeket a mentők részcsifítették első segélyben.

— **Árokba fordult egy teherautó Romániában, négy halott, huszonnégy sebesült.** Bukarestből jelentik: Piatra Neamtz mellett az árokban fordult egy tehergépkocsi, amelyen 56 munkás ül. Négy munkás meghalt, huszonnégy pedig súlyosan megsebesült.

— **Harmincöt éves az olasz trónörökös.** Rómából jelentik: A trónörökös a mai nappal lépett be 35-ik életévébe. A lapok ez alkalomból a nemzet szerencsekívánatait tolmácsolták.

— **Párizsban megszűnt a „Republique” c. lap.** A lapnak valamennyi munkatársát mozgósították, ezért kénytelen volt beszüntetni megjelenését. E lap az évek hosszú során át igen gyakran adott hely hasábjain a magyar szempontoknak. (MTI).

— **A bukaresti gépkocsikereskedőket** a hatóságok felszólították, hogy az eladandó új gépkocsijaikat festékek hamuszürkére. Az epeletes házak tulajdonosait utasították, hogy a házak padlásán homokzsákokat helyezzenek el.

— **Az Országos Társadalombiztosító Intézet** ezerpengős jutalmat tűzött ki annak, aki a 74 ezer pengőt elcsikkasztó OTI szolgálta nyomára vezeti a hatóságokat, vagy öt átadja a hatóságoknak.

— **Felhívás.** A Dóczi leánynevelő intézet 1929-ben végzett a), b), c) osztálybeli növendékeinek figyelmét ezúton hívjuk fel arra, hogy találkoznék megbeszélése végett a Kiss cukrászda, Batthyány uccai helyiségében, folyó hó 17-én, vasárnap délután okvetlenül megjelenni sziveskedjenek, hogy megjelenésükkel előmozdítsák a találkozást megartásának lehetőségét. Igazgatóság.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.55—19.90, 78 kg 19.75—20.10, 79 kg 19.95—20.30, 80 kilós 20.05—20.40. — Felsőtiszai 77 kg 19.40—19.65, 78 kg 19.60—19.85, 79 kg 19.80—20.05, 80 kg 19.90—20.15, rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs más 14.15—14.35, takarmányárpa új elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab elsőrendű 19.10—19.40, középminőségű 18.90—19.10, tengeri 18.75—18.90, korpa 13.60—13.80, 8-as liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 155 darab sertést. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés 106—110.5 fillér, II. 96—106.5 fillér, III. 88—94 fillér, angol tökesertés 98—103 fillér, II. angol sonkasertés 90—96 fillér, — márkázott exportzsír 150 fillér kilónként.

Gyászrovat

Polgár János bércségi tulajdonos, 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: István út 7. — Dankó temetkezési intézet.

Richter Anna postamester 64 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz Miképeresen, a római katolikus egyház szertartása szerint. — Dankó temetkezési intézet.

Veres Lajos gazdálkodó 62 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Tatarozás és díszletek selejtezése folyik a színháznál

A legutolsó városi közgyűlés, mint megírtuk, vállalatba adta a Csokonai-színház tatarozási munkáit és egyidejűleg elhatározta, hogy a város tulajdonát képező díszlettart selejtezni fogja. Ugyanis sok idő folyamán tönkrement, ócska díszlet hevert a díszlettárban, melyek letárolásánál mindig nagy adminisztrációs munkát jelentettek.

A tatarozási munkákat a sürgősségre tekintettel nyomban megkezdtek a színháznál és azok már befejezéshez közelednek. Néhány napon belül teljesen készen lesznek a javítással, átfestéssel, amire szükség is van, hiszen szeptember 23-ától négy előadás lesz a színházban, a János vitézt újítják fel a Szecei Molnár Albert Énekkar rendezésében, egyidejűleg pedig Kardoss Géza társulata is megkezdte próbáit, hogy október 10-én már szerezni nyisson. A selejtezés is előrehaladott állapotban van, a cyanozás hétfőn befejeződik, úgy hogy a Csokonai-színháznál folyó munkák a jövő hét elején befejezést nyernek.

SPORT

A kerületi egyetemi és DEAC ifjúsági öttusa és senior tüzosa bajnoki verseny szombaton és vasárnap délután félhárom órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen. — A versenyre neveztek a Szolnoki MÁV, Nyíregyházi VSC, DEAC, DVSC, D-GASE és a középiskolák legjobb versenyzőikkel, úgyhogy a versenyzők jó formájukat tekintve minden számban szép küzdelemre és jó eredmény elérésére van kilátás. Az ifjúságiak között Kovács NyVSC, Bánky DEAC ref. gimn. és Tóth DGASE, a seniorok között pedig Molnár Tőrekvés, Ráthonyi DEAC és Kovács NyVSC a legjobbak.

A Salgótarjáni Sport Egylet azzal a kéréssel fordult a DVSC-hez, hogy a

vasárnapi NBB mérkőzés kezdetét délután félkettő órára tűzze ki, mert játékosainak hétfőn reggel okvetlenül otthon kell lenniük s a félnégyes kezdés esetén nem tudnának idejében útnak indulni. A DVSC ezt a kérelmet nem teljesíthette, legelső sorban a közönség kényelme szempontjából, de már azért sem, mert NBB mérkőzése előtt két elsőosztályú amatőrbajnoki mérkőzés van műsoron, mégpedig féltenként 2 órakor a DEAC—DMTE délután fél 2 órakor pedig a DVSC II—Karcagi Move bajnoki találkozójá. Így tehát minden más beállítással szemben a tény az, hogy a DVSC—SSE mérkőzés délután félnégy órakor kezdődik.

Vasárnap üzembehelyezik a fedett uszodát

A nagyerdei strandfürdő fedett uszodáját, melyet a nyári hónapok alatt javítottak, vasárnap, szeptember 17-én ismét üzembe helyezik. A zuhanyok számát négyről tízre emelték fel s ezek közül négy fedett zuhany. Természetesen egyelőre még üzemben marad a szabadban levő hidegvízű is, és a közönség ezeket a medencéket is látogathatja. Míg a szabadban levő hidegvízű medence használható, addig a fedett uszodában mindennap melegvíz lesz.

Hirdetmény

A szennyvíztisztítótelepi ülepítő medencékről, illetőleg a lovaszuzgi raktározó-tónál 2 lovas, szekerenként 2 pengős vételárban, szagtalan, — trágyázásra kiválóan alkalmas iszap kerül eladásra. Közlebbi felvilágosítás a városháza gazdasági ügyosztályában és a helyszínen, Miszli Lajos szennyvíztisztító telepi felügyelőnél kapható.

Gazdasági tanácsnok.

Hirdetmény

A gazdasági ügyosztály használatában állott 6 személyes Super-Magosix gépkocsi eladó, a város, Dégenfeld-tér 5. szám alatti garage helyiségében, a nappali órákban bármikor megtekinthető. A járatok a városháza gazdasági ügyosztály, félemelet 15. számú iktatójában adandók be.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY. A debreceni rendőrkapitányság 120 mázsa zab, 126 mázsa széna és 100 mázsa szalma beszerzésére árlejtést hirdet. Árlejtési feltételek folyó hó 18-án, déli 12 óráig a II emelet 71. számú szobában megtekinthetők, az árajánlatok pedig 2 pengős okmánybélyeggel ellátva fenti helyen, folyó hó 19-én, reggel 8 óráig adandók be. Később beadott árajánlatok figyelembe nem vétetnek. — Debrecen, 1939 évi szeptember hó 15-én. A kapitányság vezetője: Lám, főkapitányhelyettes.

Megbízható bejárónő könyvvél azonnal felvétetik, püspöki palota, I. em. 31. 1718

Bejárónő reggeli elfoglaltságra, azonnalra keresünk. Timár ucca 52. földszint. 1717

Megbízható, gyermekszertető, főzőmindenest jó bizonyítvánnyal elcséjere keresek, dr Mailáth ügyvéd, Miklós ucca 4. 1726

Mindenes bejárónő azonnal felvétetik, Széchenyi ucca 11., keresztépület. 1715

Bejárónő felvétetik. Jelentkezés 16-án, fél 3—3 óráig. Beresényi ucca 67. sz. 1708

Keresek bentlakó mindenest, Simonffy út 5. 1706

Ajánlat

Gyermek- és iskolai cipők legolcsóbban Ókrös saját-készítményű raktárából szereshetők be. Sas u. 1. szám. 1519 22

Ciánosztasson bizalommal a „Csala” ciánzóó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27. 1131 11. 20

Géphimzést legszebben és legolcsóbban vállalok. — Hatvan u. 24. 4. ajtó. 998 9. 18.

Boroshordók minden nagyságban, s születelő edények, dzsák nagy választékban Nyil ucca 16. 1259 9. 22

Poloskairást, ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss ciánzóó vállalat, Kigyó ucca 5. 1134 11. 5

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónap-számra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Kereslet

Veszek bútort, zálogiegyvet, varrógépet, irodabereendezést, mindenféle ingóságokat. Hívasra jövök. Csapó u. 16. sz. 707 9. 23.

Oktatás

Gimnáziumi érettségivel, ki jelesen végzett keresek instruktornak, ki házhoz járna Varga ucca 31. 1711

Tüzelő anyagok

Retortafaszén megérkezett. — Kapható: Grünfeldnél. Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAKI AROMÁS, ZAMATOS KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN AVEVO ELŐTT PORKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Tűzfát-szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Kiadó lakás egyszobás

Garzon lakás egy szoba, fürdő- és előszoba, október elcséjere kiadó. Kossuth ucca 36 1712

Egy szép udvari szoba, házi munkáért, házaspárnak azonnal kiadó. Paicsirta ucca 58. 1725

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás emeleti modern lakás, parkettes, november hó elcséjere kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Kettő, vagy háromszobás lakást keresek, bármikor. Címlet a kiadóba kérem „Jelige 1939” 1575

Butorozott szoba

Különbejárátú butorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszobával; Miklós ucca környékén. Ajánlatokat „Uccai” jellegre a kiadóba kérek. 1234 9. 20

Központi fűtéses bérházban uccai butorozott szoba, azonnal kiadó. Értekezni lehet: Kossuth ucca 15. trafikban. 1657

Ingóság eladás

Légyvédelmi fecskendő, mangorló-gép, mosógép, üstház, gyalúpad, szalngarnitúra, cselédágy, rugóságyak, mosdók, nagy jukkapálma, Andrassy 8. szám, 5—6 óráig. 1653

Három darab nagy kályha és több ablakszárny eladó. Szalkai ucca 7. sz. 1714

Ingóságvétel

Folytonógó kályhát, lehetőleg két aknákat keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Folytonógó” jellegre a kiadóba kérek. 1234

500 cem-es

Puch motorkerékpár, oldalkocsival, kivételes alkalmi áron eladó. — Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Zálogcédulát

látszóveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóság-közvetítő, ref. püspöki palota. telefon: 11-99

Fuvaros szekeret

használat, jó állapotban levőt megvételre keresek. Bajomi fetelep pályaudvar. 1710

Gazdasági eszközök

Eladók boroshordók, kád, libó, zúzó, szecskavágó, répa vágó, fennálló hordó, eke, borona, puttonok. Vár ucca 8. 1713

Eladó ház

SIMONYI UT 25. számú villa, 950 négyszögöl telekkel, mely részben nemes gyümölcsös, részben őspark, fenyőfákkal, 6 szobás úrilakással, szoba, konyha kertészlakással stb. olesón, igen könnyen azonnal átvehető és elfoglalható. Értekezni: Vár ucca 7., telefon: 28-43. 1371 9. 17.

Példátlannul olesó, elköltözés miatt háromszobás téllakás díszparkkal, — diófa-óriásokkal gyümölcsös-sel Horthy út mellett Andrassy 8. 1719

Komlóssy út 36. szám alatt a Rimanóczy féle adómentes, modern családi ház, teljes komforttal, egyetem közelében eladó. Értekezni: Böszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József út 70. 1592 9. 26.

Házal, földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlan a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 39

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmon 54 kat hoid prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos. Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. 591 vv

Ondód Fáy dülő C 35 sz. tanyásbirtok, 25 s fél kat. hold. Fancsika 46. sz. tanyásbirtok 25 kat. t. eladó. Szilágyi Sándor. Percses ucca 26. 1628 9. 22

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja a **TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG**
Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**

APRÓHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Házmeesterpár, akinek a felesége rendszeren takarít és mos. vasal. felvétetik. Honvédtemető ucca 6. szám. Jelentkezni délelőtt. 1235 vv.

Egy fodrászsegéd kisegítőnek, vagy állandóra felvétetik. Fehérvári, Széchenyi ucca 57. szám. 1724

Nőfodrászsegéd felvétetik, Bata

fodrász, Simonffy ucca 1. szám. 1720

Fiatalemler kocsisnak felvétetik. — Csapó ucca 25. Bálint Sándornál. 1727

Házmeestert keresek, aki a központi fűtéshez is ért. Simonffy ucca 7. I. em. 1709

Alkalmazást nyer nő

Szobalány felvétetik. jelentkezni Kossuth ucca 15., házmeesternél. 1523 vv.

Hölgyfodrász- kisasszonyt, fodrászsegédet felveszek. Kiss Csapó ucca 37. 1722

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány, aki jól vikszel és jó bizonyítványa van, felvétetik. Honvédtemető u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Mindenes főzőnő, azonnal, vidékre felvétetik. Jelentkezni: Szipál, Piac 44. 1721